

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kurzpart-utca 31. szám,
hova a lap szellemi részét
illető közlemények, előfize-
tési pénzek is küldendők.

SZENTÉSI LAP

POLITIKAI ÉS VEGYES TARTALMU KOZLÖNY.

Hirdetések árát
valamint nyilt-teri közlemé-
nyeket kiadó-hivatalunk mé-
ret szerint olcsón számít.

Egyes példányok kaphatók:
nyomdánkban, Stark N. és
Untermyller E. könyvk.-ben
számanként 5 krért.
Kéziratok vissza tartatnak.

Megjelenik hetenként háromszor:
vasárnap, szerdán és pénteken
a kora reggeli órákban.

Szerkesztésért felelős:
SIMA FERENCZ.

Lapunk megrendelhető:
a kiadó-hivatalban és lapkihordóink útján
kik az előfizetési pénzeket is felvehetik.

Statáriu n.

A múlt vasárnap Szakoleczán, a „Felvidéki Magyar Közművelődési Egylet” közgyűlésén valóságos statáriumi ülés az igazságos közvélemény az uralkodó hatalom fölött.

A közvélemény szószólója a magyar arisztokrácia egyik legelőkelőbb és leghazafiasabb tagja: Károlyi István gróf volt, aki a nyilvánosság ítélőszéke elé idézte a kormányt és hosszú búnlajstromot olvasott a fejére.

A megfélemlített itélet erejével bír ez a beszéd, melyben lesújtó, sötét komorságában vigasztalan, igazságában megdöbbentő vádak hangzottak el politikai életünknek nemcsak mostani intézői ellen, hanem az egész szabadelvű korszak ellen, melyet Tisza Kálmán inaugurált s melynek hatásában romboló, destruktív uralma alatt már majdnem egy negyed század óta nyög, roskadozik az ország.

A vármegyéik lojalis urai háborzongással hallgatták a beszédet, mely oly rettenetesen találó vonásokkal festette meg a legújabb korszak képét, melynek legfőbb intézői nem a honszerelmet legtisztábban visszatükröző érzelmek, az önzetlen, becsületos férfi jellem, a közpályán vezérlő nemes ideák, hanem a mindent megvevő pénz, a brutális erőszak s a szentesített törvényeknek tetszés szerinti alkalmazása, kijátszása.

Az „öreg” Magyarország — úgy mond a nevezetes beszéd — csak azok előtt hajlottak meg tisztelettel, kik haláluk napjáiig nemesen, tisztán futották meg pályájukat; ma divattá vált, sőt az egyéni boldogulás egyik feltétele fejet hajtani azok előtt, kik mint szerencsefiak, hirtelen emelkednek föl, miként az üres nádszálak nyári eső után a forró napsugártól.

E hirtelen emelkedő politikusokkal szemben boldogult Bethlen Gábor grótot, az E. M. K. E. elnökét állítja oda mintaképül, de a kit a kormány a legutóbbi választásokon kibuktatott, mert a mai világban ilyen karakterekre nincs szükség a magyar képviselőházban.

Keserűen kemény, erős szavak ezek, de igazak.

Áttér ezután annak kritikájára, hogy a magát szabadelvűnek nevezelt kormányzat a haza érdekében mit tett hosszú uralma alatt?

Megfelel-e kérdésre is.

Karakterisztikusabb képet aligha lehetne fősteni az ál-liberalizmus uralmáról, mely az állam-szociálizmus útján haladva a monopóliumokkal, vasutakkal, bányákkal, katolikus alapítványok kezelésével, a minden

mértéket meghaladó bürokráciával, a választásokkal, az új főrendek kreálásával, a püspökök kinevezetetésével, az egyházak feletti való felügyeleti jogával magához ragadott minden, de minden hatalmat, úgy hogy bátran eimondható, hogy nagyobb, fellételebb és korlátlanabb hatalmat az orosz császár sem igen gyakorol a magyar kormánynál.

Történik pedig mindez az ezredéves fenállását ünneplő alkotmányos Magyarországon.

S felhasználta a kormány e mindenható hatalmát arra, hogy a szivekből kioltott minden idealizmust, üres szavá devalválta az erény fogalmát s ellenségünké tett e hazában mindenkit, a kit csak lehetett.

Körülbelül ezek képezik markánsabb részeit Károlyi gróf nagyszabású beszédének, melynek kritikus szavai messzire sujtanak, velőik égetnek, de a szabad, független polgárok tetszéssel fogják azt fogadni, hiszen ereje az igazság.

Mert ne feledjünk, hogy a fekélyek eltávolítására élesen metsző kés s meg nem remegő, erős kéz szükséges.

Pedig ki merné tagadni, hogy közéletünk, társadalmunk nagy beteg, fekélyek borítják testét s egész szervezetét nagy veszedelmek fenyegetik.

Ha megmenteni akarjuk, félre a kimélettel.

Fogalom-zavar vagy zofizma.

Megjött a válasz Miskolczi „Sötétfejú lelkialyak” című minapi cikkünkre, melyben érdeme szerint megkritizáluk az alsó-borsodi ev. ref. egyházmege közgyűlésének a szentistvánnapi nemzeti ünnep ellen intézett csuf kirohanását.

A Miskolczon megjelenő „Szabadság” vállalkozott arra a hálatlan szerepre, hogy védő szárnyai alá vegye a vaskalapos lelkialyakat. De tisztelt lap-társunk vagy fogalom-zavarba esett, vagy — érzé-
vén prókatori feladatának kényelmetlen voltát — zofizmával akarja elúnti a dolgot.

Védelmét ugyanis két tételre alapítja. Az egyik az, hogy a református egyház nem sorozta ünnepei közé aug. 20-át. A másik pedig úgy szól, hogy a református dogma szerint emberimádni nem szabad; már pedig az államalkotó magyar király is ember volt.

Hát, tisztelt kolléga ki beszél itt egyházi ünnepről? Ki követeli tőlünk, reformátusoktól, hogy egyházi szertartással ünnepeljünk meg aug. 20-át? Hiszen itt határozottan és félreérthetetlenül nemzeti ünnepről van szó, amelyet nem az egyházak, hanem a hazafiak és állampolgárok ülnek meg.

Felfogásunk szerint azzal se követnének ugyan el semmi vétket, ha szertartásszerűleg adnánk halát az Istennek azért a kegyelméért, hogy megvilágosította az első király elméjét és bölcseséget adott neki arra, hogy a Jézus Krisztus vallását őseink lelkébe beplántálta, s ezzel a népek tengerében szöktéként álló magyar államot megszilárdította. De a szertartásszerű ünneplést nem kívánja tőlünk a tör-

vény; csak azt követeli, hogy örök emlékezet okáért munkaszünetet tartsunk az államalkotó apostoli király névnapján. És ugyan melyik reformátor mondta azt, hogy csupán az egyházi ünnepekben szabad tartózkodni a munkától, s halát adni az Istennek a vett jótéteményekért? A Jézus Krisztus bizonyára nem mondta ezt. Az alsó-borsodi egyházmege nagytiszteletű urai tehát ne lícitálják túl a Jézus Krisztust; mert bizony bizony, nem is Herosztrátéseknek, hanem Antikrisztusoknak tartjuk őket.

Átterve a védekezés másik sarkpontjára, az emberimádásra, tisztelettel kérjük miskolczi lap-társunkat, s általa az összes nagytiszteletű vaskalapos sereget, hogy legyen kegyes kimutatni: mikor, hol és ki kívánta tőlük, hogy imádják Szent-István királyt? Sőt tovább megyünk. Tudunkkal maguk a római katolikusok sem imádják, hanem csak tisztelik a szenteket. A tiszteletet pedig az első magyar király — dacára annak a nagy szerencsétlenségének, hogy szentté avatott — bizony megérdemli meg az alsó-borsodi egyházmege nagytiszteletű pásztoraitól is; mert ő több volt a közönséges embertől, több volt a koronás királynál: a p o s t o l v o l t ! S az ő apostoli működésének köszönhetik a nagytiszteletű urak is, hogy az igaz Isten nevével sáfárkodnak, mert ahog, hogy magyar református egyház lehessen, előbb föl kellett építeni Magyarországon a keresztényen anyaszentegyházat.

De hagyjuk a vitát. Hiszen tudjuk mindnyájan, (még a nagytiszteletű urakat se véve ki), hogy nekünk van igazunk. Tudjuk mindnyájan, hogy az a vad agyarkodás, melylyel a miskolczi Antikrisztusok a szentistvánnapi nemzeti ünnepnek neki rontottak, csupán felekezeti gyűlölködésből származik. Mert az orthodox kálvinisták ép úgy vannak Szent Istvánnal, mint ahogy az egyházpolitikával voltak. Az egyházpolitikáért rajongottak, mert a katolikusok irtóztak tőle; Szent Istvánt pedig becsmérik és lekisebbitik, mert a katolikusok tiszteletben tartják.

Vigyázzanak! A m a z t már megbánták. E m e z t szegényli fogják nem sokára.

Kisgazdák veszedelme.

Mindinkább szaporodnak annak a jelenségei, hogy az ország sok részén keserves télnek néz elébe a föld népe, segítség nélkül nem várhatja az új termést. Legkivált a kisgazdákra súlyosul a veszedelem, hogy hamar kiélik a csekély gabonakészletet és majd nem marad vetőmagjuk és pénzük sem lesz ennek vásárlására. Ezt a veszedelmet megelőzni kötelessége a kormánynak.

Helyes intézkedés, hogy jó vetőmagot kaphatni az állami ménesbirtokokon akár készpénzért, akár cserében. Helyes annyival is inkább, mert sok helyen olyan silány gabona termett, hogy aligha bír csiraképességgel, tehát vetőmagnak nem alkalmas. Ezt az intézkedést azonban meg kellene toldani azzal, hogy részletfizetési kedvezményt nyújtsanak azoknak, akik a vetőmag árát egyszerre meg nem tudják fizetni s nincs becserezni való gabonájuk. Sőt a hol nagy a nyomor, ott ingyen is vetőmaghoz kell juttatni a szegény kisgazdákat.

Szükséges, hogy mindazon részeken, ahol a termés ilyen silány volt, csakugyan beszűntessék az adóvégrehajtásokat. Komo-

lyan és lelkiismeretesen meg kell kímélni a rossz termés által sújtott gazdát, nehogy tönkre zaklassák az adóvégrehajtók.

Ilyenkor érezhető leginkább, hogy mily óriási hiányosság, hogy Magyarországon a kis hitel ügye nincs rendezve. Szerencsés költség az, a hol kisebb takarékpénztárak, hitelszövetkezetek, filléregyesületek vannak, a hová krajczáronként berakva jobb időben a pénzt, fel lehet használni a rosszabb időben és a honnan tisztességes kamatra és kedvező fizetési feltételek mellett pénzt kaphat a megszorult gazda.

Am ahol ilyen intézetek nincsenek, pedig nem léteznek Magyarország legtöbb községében, ott a minden eladhatójából kifogyott gazda az ulyorások kezébe kerül s bizonyos az elpusztulása. Sőt már az is baj, ha a gazdának, nehogy ulyorára szoruljon, el kell adni legtöbbszőr potomáron jószágait és gazdasági szereit, mert ezek hiányában a következő évben vagy épen nem, vagy csak hiányosan tudja megmunkálni földesekjét.

Sürgösen intéző körülmény a mai állapot arra, hogy a kormány minél előbb mindent elkövessen a kis hitel ügyének rendezésére. Szükséges azonban az is, hogy már ez évben is, ahol kell, az állam mentse meg a kis gazdát attól, hogy gazdasági állatait és eszközeit kelljen elpocsékolni, vagy hogy vérszopó ulyorások karmai közé kerüljön.

Szóval mindent, a mi csak szükséges, meg kell az államnak tenni, hogy a kizgazdákat fenyegető veszedelem elháríttassék vagy legalább mérsékeltesék. Hiszen a magyar nemzet zömét épen a kizgazdák alkotják. Ők viselik a legnagyobb adóterhet, ők nevelik a legtöbb katonát és ők ragaszkodnak legjobban az edes haza rögeihez.

Nagy csapás a nemzetre nézve a nyomoruk, mert jól tudjuk, hogy rossz termés után sokkal kevesebb házasságot kötnek, a mi a magyarság oly annyira óhajtott szaporodásának rovására történik. Azt is jól tudjuk, hogy a rossz termést követő évben a nyomorgó családok között született gyermekek sokkal satnyábbak, a mi különösen az unjonzállításnál szokott feltűnni.

Mindezekből az tűnik ki, hogy az államot nemcsak emberies kötelezettsége készíteti arra, hogy a kizgazdák nyomorát meggátolja, vagy legalább enyhítse, hanem az államnak saját érdeke is ezt parancsolja. És ez a segítségadás nem balasztható, nem mellőzhető és kell, hogy legyen reálaló pénze az állam-

nak, inkább megszorítván másnemű kiadásait.

Az összeüledő képviselőháznak, főleg pártunknak egyik fontos feladata leendő, hogy a kormányt ezen kötelesség teljesítésére sarkalja.

Az alföldi munkáskérdés. Békés- megye közigazgatási bizottsági ülésén a vármegye alispánja, mint rendszeren, most is hosszabb tájékoztató jelentést tett a munkásmozgalmakról. Tudósi tónk ebből a következőket közli velünk:

A munkások helyzete — mondja a jelentés — nem rosszabbodott, mert jóllehet a termés jóval elmaradt más évek mögött, a munkások, kiknek kereseti minimumát a munkaadók biztosították, keresetkét, mint más években. A munkások magaviselelte nyugodt. Nagy tevékenységet fejtettek ki a mozgalomnak helyi színtől, hogy a szeghalmi és orosházi járásból minél nagyobb számban vegyenek részt a munkások a czeplédi független szociálisták kongresszusban. A czeplédi kongresszus határozatai nagyban irányítani fogják a megyebeli munkások további szervezkedését. — Keller Imre bizottsági tag és viztársulati igazgató elnök azt a tapasztalatát beszéli el, hogy az alföldi munkásközött nem tudja miféle szuggeszióra az a téves nézet van forgalomban, hogy a jövő télen a kormány nagyobb mértékben fog a szűkölködőknek segítséget nyújtani. E téves nézet következtében, jóllehet az a tarsulat, melynek élén ő áll, napi 1 forint 20 krajczárt fizet a munkásoknak, nem tud munkást kapni. Indítványt oda terjed, hogy a téves nézet eloszlatására a helyi hatóságok utján figyelmeztessék a munkásközött, hogy az állami inség-egységére nem lehet számítani, mert a téli idő beálltaig lesz munka azok részére, kik a tisztos dologtól nem lauzódnak, Fabry Sándor dr. alispán kijelenti, hogy ha a helyi hatóságok e tévhit nagyobb mértékű elterjedéséről fognak jelentést tenni, széles körben ki fogja hirdetni, hogy a munkásközött kizsoltandó segítségéről szó sem lehet ez évben, mikor bőven volt keresete a munkásközött. Ez évet inkább a gazdaosztály sanyli meg.

Helyi és vegyes hírek.

Politikai bosszu. Egyik tekintélyes lapban épen ma olvastunk egy talpraesett mondatot, mely tökéletesen ráillik a Perczel-uralomra. E találó mondat így hangzik: „Havéletlenül szolgabíró a belügyminiszter, akkor a fegyelmi törvénylátás egészen a politikai szolgabírásodás nivó-

esztendeje hogy perelt a két falu, sok fűskális meg-gazdagodott az erdőperből, nyújtottak is, a hogy tudták. Hát bizony azt senki ne csodálja, ha meg-unták a pert a barótiak is, a bodosiak is. Már-már éppen a király elé akartak vinni a pörököt, hadd tegyen az igazságot, mikor a bodosiak megmondol-tak a dolgot: Barótig is alig jutnak el a czudar, rossz uton, hát még Budára? S hátha nincs is Budán a király, hanem Bécében?

Öszgyűltek a két falu előjárói s miután se hogy sem tudtak békeséges megegyezésre jutni, s éppen el akartak szedni, előáll a bodosi bíró s mondá a következőket:

— Uraim, bírák és esküdtek, ne pereljünk tovább, bizzunk Fortuna ó kegyelmességében, tegyen az igazságot. Most éppen, hogy kitavasodott, tud-juk mind közönségesen, hogy ilyenkor leghangosabb a kakukk madár. Menjünk ki az erdőbe s várjuk meg, míg két kakukk egyik Barót, a másik Bodos felől szólni kezd. Ha a baróti kakukk tovább kaku-ukol, legyen az erdő Baróté, ha a bodosi kakukk szól tovább, legyen Bodosé az erdő.

— Vivát! vivát! — kiáltottak mind egy szív-vel-lélekkel.

Másnap mind a két falu népe, öregje, fiatala kiment az erdőbe, annak a közepe táján leteleped-tek s vártak nagy csöndben, mikor szóal meg egy-szerre két kakukk, Bodos felé az egyik, Barót felé a másik. Hát bizony ez nem ment olyan könnyen. Sokáig kellett várni, míg egyszerre szóal meg kettő. De egyszer mégis csak megszólalt két kakukk, egy

jára sulyed le.* Hozzá tohette volna még az illető czikkirő, hogy: „Ha ellen-zékiből mameleká vedlett em-ber a főispán, akkor az ellen-zéki tisztviselőkkel szemben nincs határa a féktelenkedés-nek.* Mindez azért jut most eszünkbe, mert lapunk zártakor vettük az értesítést, hogy Csongrádvármegye fegyelmi választmánya csütörtökön délután Vadnay főispán elnö-lete alatt tartott ülésében hivatalos sz-tésre ítélte Nagy József a dó-ügy tanácsnokot, akinek az a nagy véltke, hogy nem tagadta meg ellenzéki ér-zelmeit, hanem a renegát főispán tilalma ellenére rászavazott Sima Ferenczre. Most sem időnk, sem terünk nem engedi, hogy bővebben taglaljuk e famózus fegyelmi itéle-tet. Majd legközelebb visszatérünk rá. Ezuttal csak annyit mondunk, hogy ha volt valaha égrekiáltó igazságtalanság, ugy ez az.

— **Ellenőrzési szemlék.** A közös had-seregbeli katonák ellenőrzési szemléje okt. 13., 14. és 15-ik napjain lesz a sőház helyiségében. Okt. 13-án az 1887., 1888. és 1889. évfolyambeliek; 14-én az 1890., 1891. és 1892-ik és 15-en az 1893., 1894., 1895. és 1896-ik évből besorozottak tartoz-nak megjelenni. — A honvédek szemléje okt. 4., 5., 6. és 7-én lesz a következő sorrendben: Okt. 4-én: az 1885., 1886., 1887. és 1888. évfolyambe-lik; 5-én: az 1889., 1890. és 1891.; 6-án: az 1892., 1893. és 1894.; 7-én: az 1895. és 1896. évből besorozottak kötelesek előállni. A népfőlkélok okt. 17., 18., 19., 20., 21. és 22-ik napjain jelent-keznek; és pedig: okt. 17-én: az 1896-ik év végé-vel elbocsátott tartalékosok és az idősebb népfölke-lők, bezárólag az 1863-ik évből születők; 18-án: az 1861. és 1862-ik; 19-én: az 1859. és 1860-ik; 20-án: az 1857. és 1858-ik; 21-én: az 1855. és 1856-ik évből született népfölkelők.

— **Értesítés.** Előjáróságunk határozata kö-vetkeztében értesítjük a t. iparosokat, hogy a f. hó 18 és következő napokon tartandó országos vásár alkalmával a satorkészítésre kitűzött határidő reggel 5 órakor van. Figyelmeztetnek az érdekelt iparosok, hogy a sorrend megállapítása alkalmával az előbb szerzett jogokat figyelmen méltassák, nehogy olyan sajnós esetek forduljanak elő, mint az elmúlt nyári vásár alkalmával. Szentés, 1897. szeptember 14-én. Ipartestület elnöksége.

— **Az érdem jutalma.** Katona József kiérdemült tanító részére, aki több mint 60 esztendődt szentelt a népnevelés tiszteltemelő munkájának, lemondása alkalmából 300 ft kegydíjat szavazott meg az ev. ref. egyháztanács. A jól megérdemelt méltánylásokhoz őszinte szívvel gratulálunk a derék aggastyánnak.

pillanatban. a Barót felől eső oldalon az egyik, a Bodos felől eső oldalon a másik:

— Kakukk!

— Kakukk!

Mintha csak komandósóra ment volna:

Egyszerre szól mind a két kakukk és számol-ták is pontosan. Hanem mikor a huszadik kakukk is elhangzott a bodosi mintha megelégette volna, ugy tetszett, hogy elhalgatott, mert a huszonegye-dik „kakukk“ már csak Barót felől hallatszott. Hej, Istenem, örültek a barótiak és megdöbbsentek a bodosiak; de az öröm is, az elszontyolodás is csak egy röpké pillanatig tartott, mert a bodosi kakukk ugy látszik, csak nagyot lélekkelt s folytatta tovább a kakukkolást még pedig gyorsabb tempóban, mint a baróti, mely ugy az ötvenedik „kakukk“-nál véggé elhalgatott. míg a bodosi fölívte vagy két-százig.

Semmi kétség: a bodosi kakukk győzött; tehát Bodosé lett az erdő. Csak később, évek múltán, de már akkor igazán későn, sőt ki a bodosiak hamis-sága. Volt abban az időben Bodosban egy obsitos katona, a ki a csalódásig híven tudta utánozni a kakukk hangját. Ezt a bíró jó előre felmászta egy sűrű lombos fára, ott meghúzódott s mikor a baróti kakukk elakadt, fölívte a szót s tovább kakukkol.

Igy történt-e, én arra meg nem esküszöm, de ha így történt, bizony nem értem, hogy miért ha-ragszik a bodosi ember, ha utána kiabálnak: ka-kukk! kakukk!

A SZENTESI LAP TÁRCSÁJA.

Kakukk!

A milyen kicsi, olyan híres falu Bodos Székely-országban. A mi trélas történet megeseit itt-ott, vagy a mit gunyolódó természetű emberek kitalál-tak, mind rákénthet a bodosiakra. Könnyű volt rá-jok kenni, különösen a régi jó viágban, mert Bodos félreesik az ország utjától, hegyek közt fekszik (mesz-sziről ugy látszik, mint a mesebeli óriás kalapja) és sáros időben a bodosiak ki sem moztulnak a falu-ból, hogy meghazudtolják a gonoszszájú embereket, szép időben meg elég dolguk akad a mezőn. Töb-bek közt ráfogták a bodosiakra: hogy pörben van-nak a pityóka miatt (pityókának nevezi a székely a burgonyát,) mert a bodosi földben olyan hosszú pityóka terem, hogy átnyulik a szomszéd földjére s természetesen, mind a két szomszéd azt vitatja, hogy az ő földjéből bujt ki a pityóka.

De hát rátérek a kakukk-történetre. Ha az erdővidéki ember meglát egy bodosit egyszer be el-kezd kakukkolni: Kakukk! Kakukk! Az igaz, hogy messziről, mert a bodosi ember nem érti a frófát, ám-bitor a kakukk-történetre büszké lehetnek. Az mutatja, hogy okos, találékony emberek a bodosiak.

Ennek előtte párszáz esztendővel történt, hogy Bodos és Barót községe perbe szállott egy kis erdő miatt. Nem tudom már, hogy melyik részen lehetett az igazság, elég az, hogy erdő miatt már vagy száz

— **Kellemetlen sajtóhiba.** Lapunk mult számának „Elhalasztott tanító-választás” című hírébe kellemetlen sajtóhiba csuszolt be. E helyett ugyanis, hogy „Katona József lemondása”, az áll a lapban, hogy „Katona József elhalálozása”; holott köztudomású, hogy a nevezett veterán tanító, mindnyájunk öröme, jó egészségben éli tisztés öregsége csodás napjait. Őszinte sajnálatunkat fejezzük ki a fatális sajtóhiba fölött és bocsánatot kérünk az öreg Katona bácsitól; akit különben vigasztalhat az a közmondás, hogy: „Akinél halála hírét költik, az hosszú életű lesz a földön.”

— **Országos vásárunkat,** mely tudvalegőleg holnap kezdődik az állatvásárral, már megint elrontotta az eső. Tudja Isten már egészen hozzá vagyunk szokva az időjárásnak ehhez a mostoha viselkedéséhez, hogy valahányszor vásár van mindig esik az eső. Különben tudja, hogy holnap nem-e szép verőfényes nap lesz?

— **A harapós sógor.** Berényi Ferencz nagyhegyi szőlőbéli lakos régebben haragban van a sógorával Váci Józseffel. A harag abból keletkezett, hogy Berényinek a testvére, aki Váczinak a felesége volt, ott hagyta az urát. Váci hivta vissza sok izben az asszonyt s ez talán vissza is ment volna, ha a sok tagból álló rokonság nem riasztgatta volna folytonosan a nagyon is durva modoru embertől. Mikor Váci megtudta, hogy feleségét a rokonai nem eresztik vissza hozzá, mód nélkül elkeseredett és bosszúságában az egész családot kiakartja irtani. Legelőképedig, Berényi Ferenczen akart bosszút állni. Vasárnap reggel a piacon akarta megverni, de azok többen voltak és egy rendőr megakadályozta őket a verekedésben, Váci kiment a szőlőbe délután ott berészegedett, aztán ballagott kifelé a tanyára. Utoközben találkozott ellenségével Berényi Ferenczcel. A szőlőbéli csárdánál összemertek, derékon kapták egymást s a nagy tusakodásban Váci leharapta az egyik fülét Berényinek és az arczán is sok helyen ejtett folytonossági hiányokat. A megcsontított sógor a reudórségnei följelentette az esetet.

— **Kaland . . .** Eppen megindult a vonat mikor felcsapódott az ajtó s egy kisasszony szállt be. Körül sem nézett a nagy sietségben, hanem hirtelen leült. Kivüle csak egy ur ült a kocsiában. Miután a kisasszony már otthonosan érezte magát, ujságot vett elő és olvasni kezdett. Az ujdonságok címein siklott végig tekintete . . . Titusz . . . Nagy idők tanuja . . . Együtt a halálba . . . Gyilkosság a vasuton . . . Ez utóbbi címmel öszerezett és lázas félelemmel olvasni kezdett. Hallatlan! Világos nappal, masodosztályu kupében egy fiatal ember megölt egy magánosan utazó hölgyet . . . A szegény kisasszony letette az ujsagot és retegve nézett körül. Utitársa mereven szegezte rá a szemét, arca borzasztó kifejezést öltött. A hölgy kialsítani akart, de a rémület torkába fojtotta a szót. Egyszerre csak az idegen felkel, feleje jön . . . Az istenért! Mit akar? — kiált fel rekedt hangon a kisasszony.

— Kérem nagysád a kalapomon ül . . .

— Ah . . . sohajt a hölgy és megkönnyebhűlten emelkedik fel helyéről. Szerencsére a kalap puha volt.

— **Megszűnt sertésvesz.** Teés közsegben a régen fellépett sertésvesz megszűnt s a közseg határa a zár alófeloldatott.

— **Gyémánt Rózsika története.** Az Alföld egyik nagyközsegeből, Devaványáról egy sugaras szemű szép leány romantikus, de nagyon szomorú történetét adják hírül. Marmotay Roza volt a neve, de csodás mélységű esjtét szemeről Gyémánt Rózsikának hivta mindenki. Alomözó szemei sok legénynek megzavarták a szívét, az egész vidéken, mert a falu szépe módos leány volt, telkes gazda lanyá. A legények versengtek kegyeiért. Ugy eít a Gyémánt Rózsika egy csomó rajongó szívű legénytől ünnepeivel mint a nota mondja: jart utána kilencz falu legénye. A minap aztán szomorú bir kelt szarnyára a faluban: Gyémánt Rózsika eittunt. Napokig keresték mindenféle, a sok szerelmes szívű legény tüvé tette érte a határt, de nem találták sehoh. Az egész falu busult utána, hiszen az egész varmegyében nem akadt szépségre párja. Nem egész egy hét múlva, azután meg szomorubb hir érkezett. A szomszédos Gyoma közsegeből lelekszakkadva jött egy lovas legény s beszélte, hogy a közsegük mellettti nacas szelen egy leány holtestét találták a csendőrtök, a seve taan hatalmas késszurással, bí rős lejeda pedig egy fejzecséjás véres nyomával. Azonnal meg smertek: Gyémánt

Rózsika volt. A legények egymásra néztek, ki ölte meg a falu gyönyvét, kinek volt lelke hozzá. Az a leány egyformán szerette mindnyájukat, nem tün-tetett ki senkit. Pedig a nyomozás szálaí Devaványára vezetnek. A leányt már holtan czipelhetta a gyilkos a nyomai nádas mellé, mert utján elhullott véresöppek jelölik s így a csandórség Devaványán keresi a gyilkost.

— **Tragédia a szállóban.** Golyóval akart Budapesten véget vetni életének egy hanyatolt életű, számalomraméltó leány. A rendőri sajtóiroda jelenti hogy Lechmeister Erzsébet, zebegényi születésű 22 éves leány hétélőn éjjel a Vadász utcán 4, szám alatti Hotel Garuban főbért-pisztolylal öngyilkossági szándékából melibe lötte magát. Az életveszélyesen sérült leányt a mentők a Szent István kórházba szállították, ahol azonban tette oka felől kihallgatható nem volt. A zsebében talált férfi-arczép azt sejteti, hogy a szerelem adta a gyilkos fegyvert kezébe. Lechmeister Erzsébet uricsalából származik. Ályjz Zebegénybe postamester. Par évvel ezelőtt a sors a leányt egy fővárosi tanítóval hozta össze, akibe halálisan beleszeretett. A tanító azonban hazassági ígérete dacára rövid idő múlva faképnél hagyta őt. Ezt annyira szívére vette, hogy Nagymarosnál a robogó gyorsvonat elé vetette magát. A mozdonyvezető azonban még idejekorán észrevette a sineken fekvő leányt s megállította a vonatot. Midőn el akartak tavolítani a sinekről, a merede vasuti töltsérő levelette magát a mélységbe. Súlyos sérüléseivel a főváros egyik kórházába vitték, ahol hónepekig orvosi kezelés alatt állott. Felgyógyulása után ismét hazakerült. Atyja maga mellett a postán alkalmazta. A leány egy darabig csak túrta a csendes életet, de aztán sikkasztott és megszökött hazulról. A fővárosba menekült leányt a rendőrség csakhamar kézrekerítette s a budapesti törvényszék el is ítélte. A fogházból való kiszabadulása után teljesen származte magát a tisztességes társadalomból. Szűlei végképp levettek róla bezeiket s az elzöllött teremtes a rendőri felügyelet alatt aó leányok lajstromába vette fei magát. A szegyen, gyalázat, vagy reménytelen szerelem miatti elkeseredés végre meguntatták vele fiatal életét s most öngyilkosságot követett el.

— **A kit álmban levetkőztetnek.** Verseczen Fridmann Ignacz kereskedő valami hosszabb utról törődélen érkezett haza és a mint volt, ruhától lephent. Mig aludt, valaki levetkőztette s ruháit ellopta. Mikor fölébredt, hiában kereste ruháit, arany óráját, lanczát és briliánsos gyűrűit, a tolvaj mindent magával vitt. Szerencséjére, tizezer forinttal terhelt tarczáját este, szokás szerint, feje alá, a párnák közé tette s így az meg maradt. Különben a tolvajok azt is biztosan ellopták volna.

— **Feleségének gyilkosa.** Hajmeresző gyilkosságról adnak hirt Nyiregyházáról Bujon, egy közeli közsegben Szepesi József parasztagzda szerelemféltésből fejszével és barddall a szó szoros értelmében öszseapirtotta a feleségét. A gyilkost azonnal elfogták s erős csendőri fedezettel Nyiregyházára szállították az ügyészség börtönébe.

— **A vér.** Volt kokler, kótéltánczos, tánczmeister és végül lett — bankdirektor Tordán. A kótéltánczosság nem igen tér össze a bankdirektorsággal és Timbus Albert, a tordai takarekpéntár igazgatója be is bizonyította, hogy a kókerből sohasem lesz — jó takarekpentári igazgató. Mint Tordáról írják, Timbus Albert a napokban Amerikába szökött. De még szökésében sem tagadta meg magát, művészt volt. Nem ezreket vitt magával az ujlálgba, hanem egy fiatal menyecskét. Es pedig olyan menyecskét, aki annakelőtte nem neki, hanem a könyvvezetőjének volt a felesége. A jó könyvvezető a takarekpentári könyvekért rendben találta, de a haza táját nem találta rendben. A férjen kívül még Bornemissza Gyula alsó-derehemi birtokos és Kósa Sándor tanár neznek szomoruan Timbus Albert után. Az előbbi harminczezer, az utóbbi tizezer forintos váltót zsíralt neki. Mindazonáltal Timbus az Amerikába való szökés reformátora ime. Az ő szökése a szökések történetében az ideális hajnal derengését jelzi. Ezen-tul a bankdirektorok nem a bank pénzét, hanem a könyvvezető feleségét fogják elszökéttetni. Ez jó lesz a részvényeseknek, de rossz lesz a könyvvezetőknék.

— **A hütele.** Berlinben egy Rollhangor nevű 24 éves leány hütleen kedvesének, Mattersdorf ügyvédnek szemelattára föbélölte magát. Tettének oka az volt, hogy az ügyvéd szakítani akart vele. A leány nem halt meg, de sebe veszélyes.

— **Az örült asszony gyilkossági.** Brüsszelből táviratozzak: Brugge városában borzasztó családi drama folyt le. Kéroyn baró földbirtokos déiben ebédnél ült feleségével, a kin egyszerre ki-ört az örültég; az örült asszony hirtelen fölugrott, lerjének a dolgozó szobájára rohant, ott az íróasztalról fölkapta a revolvert, ezzel visszasietett az ebéd-lőbe s agyonlőtte férjét és szolgálját. Az örjögő asszonyt letartoztatták.

— **A névtelen.** Arczán az önkívületi állapot minden jeével áll a hajdani jobb korra emlékeztető ruhában egy asszony az alkaptány előtt,

Arczáról itélve abban a korban van, mikor a férfiak homloka már kopaszodni kezd.

— Magát a kólvárosban szedtével ma reggel, amint ott eszméletlenül fetrengett, — mondja a kapitány. — Hogy került oda?

— Odafeküdtem, válaszolt az asszony, bambán nézve körül a hivatalszobában.

— Azt ugy is tudom, de miképpen került oda? azt kérdeztem.

— Részeg voltam. — még mindég akad olyan . . . aki fizetett . . . mint ezelőtt . . . régen . . . a mikor még . . .

— Hogy hívják? vág közbe a kapitány.

— Hogy hívnak? . . . kérdezi a tekintetes kapitány ur? Hát ezelőtt azt mondták kérem: „Könyörögöm nagysád legyen szives!” — most pedig: „Gyere csak!”

— A nevért mondja!

— A nevetem? sok nevem van nekem. A férjemé . . . a szeretőmé . . . a gazdámé . . . a kávéházé . . . az utcázé . . . melyiket mondjam?

— A leánynevet.

— A leánynevetem? motyogja az asszony utána. Mindegyik nevetem tudom, de leánynevetem . . . amit atyamtól örököltem . . . tekintetes kapitány ur — csukasson be a börtönbe holtom napjáig — de azt nem tudom, azt nem tudom, azt nem lehet nekem, nem lehet nekem tudni, Elmúlt . . . régen volt . . . elfelejtettem.

A rendőrkapitány bevitette az asszonyt a börtönbe, hadd aludja ki magát.

— **Kísérletek élőembereken.** Amerikából hihetetlen hír érkezik: A baltimorei örültek házának igazgatója három olyan elmebajost bocsátott az orvosok rendelkezésére, kik már évek óta vannak az örültek házában s biztosra lehetett venni, hogy soha sem gyógyulnak ki. Ezeknek testébe aszunt mindenféle mérgeket oltottak be és ugy kísérleteztek velük, mint valami tengeri nyullal. Mind a három médium iszonyuan lesoványodott, majd pedig rothenetes dühöngő örültségi roham lepte meg őket s az egyik meghalt, mielőtt valamit tehettek volna megmentésére.

CSARNOK.

II. Vilmos császárhoz.

Rég látogattak már Hozzánk fejedelmek, Azt hiszik, falu ez Itt a Duna mellett, Nemzeti-szin zászlónk, Látod nemsokára . . . Üdvözlője a magyar honban, Németek császára!

Tudom, hogy e hazát Vaddal elhalmozták, Pedig nem ellenünk Német, csak az osztrák! Hogy nagyatyád rávert Az osztrák hátra, Akkor lettünk szabadokká, Németek császára!

Szegény országba jössz, Terhünk nem kicsinyiség! A sok haditeher Miatt nagy az inség! A nagy hadseregéből Engedj valahára, Utánözunk nyomban, Németek császára!

Buta ám az a Bécs, Bánfyeék se bölcsék, Követnek, bármi lesz. Miben kedved töltösd, Le hát a fegyverrel, Béke Európára . . . Ekkor hallanál csak éljent, Németek császára!

Gáspár Imre.

Budapesti gabonatözsde.

— 1897. szept. 15. —

Buzát ma jól kínáltak, a kereslet kedvező volt Elkelt szilárd iránzat mellett 24000 métermázsza 6—10 kr. magasabb áron.

Egyéb gabonaneműekben gyöngye volt a forgalom, változatlan árák mellett. Rozs szilárd.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki. 500 mm. 79 k. 12.25 forint, 100 mm. 76 k. 12.20 forint, 100 mm. 76 k. 12.25 forint, 100 mm. 76 k. 12.10 forint, vegyes, 200 mm. 76 k. 12.30 forint, 250 mm, 75.5 k. 12.30 forint, 100 mm, 75.5 k. 12.15 forint, 200 mm. 76 k. 12.20 forint, 100 mm. 75 k. 12.20 forint, 100 mm. 75 k. 12.10 forint, 100 mm. 75 k. 11.75 forint, 100 mm. 74 k, 11.75 forint, 150 mm, 72 k, 11.50 forint, 500 mm. 76 k. 12.25 forint, mind három hónapra.

Nyilttér.)***Henger rovátkolás.**

Felhívjuk az érdekeltek figyelmét azon körülményre, hogy gyári műhelyünkben új henger rovátkoló gépeket (Riffel Maschinen) állítottunk fel, és elvállaljuk a hengerek rovátkolását, a legutányosabb árak mellett, a legrövidebb idő alatt elkészítve.

Back Bernát fia

31H52

szegedi gőzmalma és vízvezetéke.

(* E rovatban közöltéért nem vállal felelősséget a Szerk.)

Hirdetmény.

Alulírott tudatom az érdekeltekkel, hogy Horváth István és Horváth Ilona Nagy Sándorné felpereseknek Vedress János és társai alperesek elleni rendes perében, a néhai Horváth Ferencz volt szegvári postamester hagyatékához tartozó s kataszterileg 189 ⁸⁹⁴/1800 holdnak kitüntetett kistőkei szántó, kaszáló és legelő a szegedi tek. kir. törvényszék 14444/p. 1897. szám alatt kelt utasítása folytán, esetleg két vagy három szakaszban is az 1897-ik évi szeptember hó 20-ik napján délutáni 2 órákor Bolyó Kálmán kir. közjegyző ur irodájában megtartandó nyilvános árverésen egy évre haszonbérbe fog adatni.

Az árveési feltételek az árverés napjáig nálam, I. tized 266. szám alatti lakáson, megtekinthetők.

Szentes, 1897. szeptember hó 13-án.

Dr. Füst Molnár Sándor,

1-2

zárgondnok.

Szentes város iparos tanoncziskolai bizottságától.

5. ip. 1897-8. sz.

Pályázati hirdetmény.

A Szentes város közönsége által fenntartott alsó-foku iparos tanoncziskolánál, — Sajó Sándor tanító lemondása folytán, — az előkészítő osztálybeli óraadó tanítói állás megüresedett.

Felhivatnak azért mindazon, elemi oktatásra képesített tanítók, kik ezen, hetenkénti 4 órai tanítás kötelezettségével járó és évenként 150 forint díjazott állást elnyerni óhajtják, hogy ez iránti kérvényeiket, képesíttségüket igazoló okmányaikkal felszerelten, a f. évi szeptember hó 24-én délután 5 óráig dr. Szánthó Lajos iparos tanoncziskolai bizottsági elnök urhoz czimzetten nyujtsák be.

A Szentes város képviselői közgyűlése által választandó óraadó tanító megbízatása 3 évi időtartamra terjed.

Szentesen, 1897. szept. 16-án.

Török Imre,

biz. jegyző.

Insperger Józsefnek

a Búsérben 50 hold földje van haszonbérbe vagy felből kiadó, kedvező egyezség mellett. Alkudni lehet II. tized 304. házszám alatt.

Az 1895. évi cairoi s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel s arany éremmel kitüntetve. — Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb korodákban kitűnő sikerrel használt külszer:

REUMA SZESZ

biztos s kiváló gyors hatású a test bármilyen csúzos bántalmai, u. m.: köszvény, csúz, rheuma, ischiás, asthma, stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, amelyben gyakrabban idültabb eseteknél is már egyszeri bedörzsolésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 percz alatt megszüntet. Egy üveg ára használati utasítással 1 korona, erősebb üveg 2 korona 40 fillér.

Főraktárak Budapesten: Török József ur gyógyszerárában Király-u. 12. és dr. Egger A. ur gyógyszerárában Váci-körut 17. — Ugyszintén a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszerárában, valamint a készítő

WIDDER GYULA

gyógyszerésznel 1-10

S.-A.-Ujhely, 157. szám.

Ugyszintén Gömbös László és ifj. Várady Lajos uraknál Szentesen.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Jutányos árak!**SZENTESI ELSŐ KÖNYVNYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG Szentesen, Kurczaparti-utca 31. sz.****Elvállaljuk:**

Diszes számlák, jegyzékek és tudósító-levelek;

DISZES MEGHÍVÓK ÉS TÁNCZRENDEK;

DÍVATOS ELJEGYZÉSI ÉS ES-KETÉSI KÁRTYÁK;

ÉTLAPOK;

KÖZSÉGI és VÁRORI HIVATALOS NYOMTATVÁNYOK;

ÁRJEGYZÉKEK;

Czim-, asztali és névjegyek;

Mindennemű és színű falragaszok;

Diszes kivitelű gyászlapok elkészítését.

Harmincz év óta fennálló s a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő betűkkel és gyors-sajtóval ellátott és újonnan berendezett

KÖNYVNYOMDÁNKAT.

melyben minden e szakmába vágó munkák a legutányosabb áron, csinos kivitelben, gyorsan és pontosan készíttetnek el, — ajánljuk a n. é. közönség pártfogásába.

Tisztelettel:

Szentesi első könyvnyomda részvény-társaság.

Elvállaljuk:**MINDENNEMŰ**
Tablások kimutatások;

Takarékpénztári mérlegek;

Időszaki és folyóiratok;

HIRLAPOK ÉS MŰVEK;

Diszes kivitelű szalag-aranyozások;

IPAR ÉS KERESKEDELMELI KÖRLEVELEK csinosan kiállítva;

MINDENNEMŰ IRODAI és ÜGYVEDI nyomtatványok;

LEVÉLPAPIROK és

BORITÉKOKNAK czégyomással készítését.

Szép kivitelű

A SZENTESI LAP

szerkesztősége és kiadóhivatala, hol kéziratok elfogadtnak s az előfizetési pénzek felvételnek.

Pontosság!

Szentes, 1897. Nyomatott a kiadótulajdonos: „Szentesi Első Könyvnyomda Részvénytársaság” gyorsajtóján.